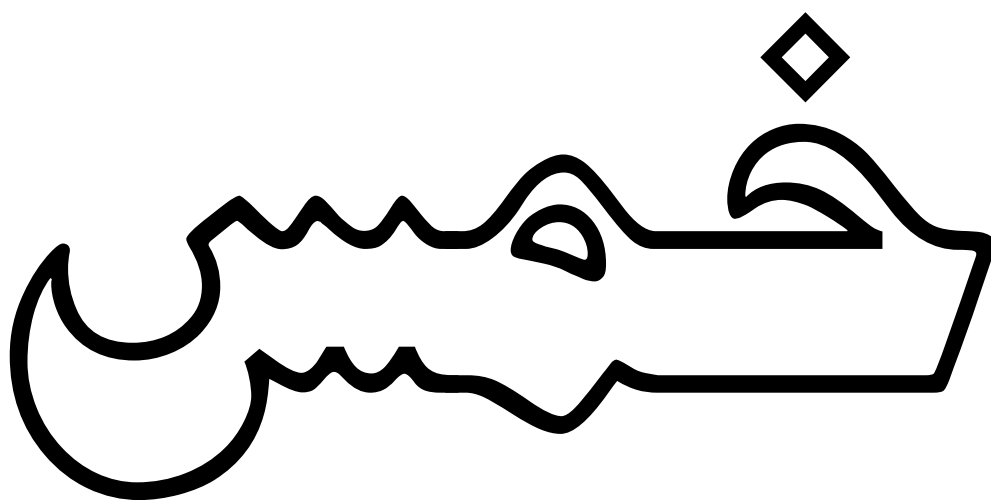

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۵۰۹

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۵۰۹، «خمس» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «خمس» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «خمس» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۵۰۹
ریشه	خمس
تعداد تکرار	۸
تعداد مشتقات	۷
تعداد ریشه مرتبط	۷۵

فهرست مشتقات

۱. الحَامِيسَةُ (۱) ۲. الحَامِيسَةُ (۱) ۳. حَمْسَةٌ (۱) ۴. حَمْسَةٌ (۱) ۵. حَمْسَةٌ (۱) ۶. حَمْسَيْنِ (۲) ۷. حَمْسَةٌ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتى (۱)	۲. احد (۱)	۳. اخذ (۱)	۴. ارض (۱)	۵. الف (۳)	۶. الك (۲)	۷. الله (۷)	۸. اله (۷)	۹. امن (۱)	۱۰. انن (۶)	۱۱. بلى (۱)	۱۲. بنو (۱)	۱۳. ثلث (۲)	۱۴. ثمن (۱)	۱۵. جمع (۱)	
۱۶. دنو (۱)	۱۷. ريب (۲)	۱۸. ربع (۲)	۱۹. رجم (۱)	۲۰. رسل (۲)	۲۱. روح (۱)	۲۲. رؤى (۱)	۲۳. سبع (۱)	۲۴. سبل (۱)	۲۵. سدس (۲)	۲۶. سكن (۱)	۲۷. سمو (۱)	۲۸. سنو (۲)	۲۹. سوم (۱)	۳۰. شىء (۳)	۳۱. صبر (۱)
۳۲. صدق (۱)	۳۳. طوف (۱)	۳۴. طوفان (۱)	۳۵. ظلم (۱)	۳۶. ظهر (۱)	۳۷. عبد (۱)	۳۸. عدد (۱)	۳۹. عرج (۱)	۴۰. علم (۵)	۴۱. عمل (۱)	۴۲. عوم (۱)	۴۳. غضب (۱)	۴۴. غنم (۱)	۴۵. غيب (۱)	۴۶. فتو (۱)	۴۷. فقى (۱)
۴۸. فرق (۱)	۴۹. فور (۱)	۵۰. قدر (۲)	۵۱. قرب (۱)	۵۲. قتل (۱)	۵۳. قول (۴)	۵۴. قوم (۲)	۵۵. كثر (۱)	۵۶. كذب (۱)	۵۷. كلب (۳)	۵۸. كلل (۲)	۵۹. كون (۶)	۶۰. لبث (۱)	۶۱. لعن (۱)	۶۲. لقي (۱)	
۶۳. لفق (۲)	۶۴. مدد (۱)	۶۵. مری (۲)	۶۶. ملك (۲)	۶۷. نبء (۱)	۶۸. نجو (۱)	۶۹. نزل (۱)	۷۰. نوح (۱)	۷۱. وحد (۱)	۷۲. وقى (۱)	۷۳. وله (۷)	۷۴. یتیم (۱)	۷۵. يوم (۴)			

فهرست آیات

۱. {آل عمران - ۱۲۵} بَلَىٰ إِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّن فُورِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ
۲. {الأنفال - ۴۱} {وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ} وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِن كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَ مَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَىٰ الْجُمُعَانَ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
۳. {الكهف - ۲۴} {سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَتَامِيَهُمْ كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُنَارِقُوا فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَنْتَقِبُوا فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا
۴. {النور - ۷} {وَالْحَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِذْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ
۵. {النور - ۹} {وَالْحَامِسَةُ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِذْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ
۶. {العنكبوت - ۱۴} {وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ
۷. {المجادلة - ۷} {أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَىٰ ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَىٰ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
۸. {المعارج - ۴} {تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ